

Q&A gemeenschappelijke regeling (GR) GGD en Veiligheidsregio Zeeland

Versie 17 november 2025

Vragen over GGD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland nu

1. *Wat is een gemeenschappelijke regeling (GR)?*

Een GR is een wettelijke vorm van samenwerking tussen gemeenten, provincies en/of waterschappen. Een speciale wet bepaalt hoe zo'n samenwerking eruitziet en wat geregeld moet worden. Dit is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). GGD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland zijn beiden een afzonderlijke, verplichte, GR van de dertien Zeeuwse gemeenten.

Veiligheidsregio Zeeland:

2. *Welke (wettelijke) taken heeft Veiligheidsregio Zeeland?*

Veiligheidsregio Zeeland voert namens de gemeenten de wettelijke taken uit op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Deze taken zijn vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

3. *Hoe voert Veiligheidsregio Zeeland haar (wettelijke) taken uit?*

Veiligheidsregio Zeeland voert haar taken uit op basis van de Wvr en de GR Veiligheidsregio Zeeland 2025. De uitvoering vindt plaats via de organisatieonderdelen van de Veiligheidsregio Zeeland, zoals de brandweer, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en de crisisorganisatie. Veiligheidsregio Zeeland voert haar taken uit in opdracht van, en in samenwerking met, de gemeenten en werkt samen met andere organisaties in de veiligheidsketen.

GGD Zeeland:

4. *Welke (wettelijke) taken heeft GGD Zeeland?*

GGD Zeeland voert namens de gemeenten de wettelijke taken uit op het gebied van publieke gezondheid. Deze taken zijn vastgelegd in verschillende wetten, met als belangrijkste de Wet publieke gezondheid (Wpg). Daarnaast komen taken voort uit de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet kinderopvang en de Wet op de Lijkbezorging.

5. *Hoe voert GGD Zeeland haar wettelijke taken uit?*

GGD Zeeland voert haar taken uit op basis van de Wpg en de GR Zeeland. De uitvoering vindt plaats via verschillende afdelingen binnen de organisatie, zoals de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, medisch milieukundige zorg, toezicht en handhaving, en Veilig Thuis Zeeland. GGD Zeeland voert haar taken uit in opdracht van, en in samenwerking met, de gemeenten en werkt samen met andere organisaties in de zorg- en veiligheidsketen.



Vragen over de nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR)

6. *Waarom gaan GGD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland samenwerken?*

De GGD en Veiligheidsregio Zeeland zijn cruciale organisaties voor gezondheid en veiligheid in Zeeland. Beide organisaties zijn kwetsbaar in hun bedrijfsvoering, bijvoorbeeld op het gebied van personeelszaken, informatievoorziening, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. Door de bedrijfsvoering samen te voegen en samen te versterken én samen te werken in een nieuw pand in Goes kunnen beide organisaties hun kwaliteit, slagkracht en continuïteit versterken. De samenwerking zorgt voor een robuustere organisatie die beter voorbereid is op crises in de zorg- en veiligheidsketen en die aantrekkelijker is als werkgever omdat er meer ontwikkelmogelijkheden zijn voor medewerkers. Een gezamenlijke bedrijfsvoering leidt tot minder kwetsbaarheid, betere continuïteit en schaalvoordelen. Minder meerkosten op langere termijn zijn mogelijk.

7. *Waarom wordt gekozen voor een gezamenlijke organisatie?*

Uit de onderzoeken blijkt dat het volledig samenvoegen van de bedrijfsvoering van GGD en Veiligheidsregio Zeeland de beste manier is om deze te versterken. Een gezamenlijke duurzame huisvesting is daarbij randvoorwaardelijk. Door alle taken, bevoegdheden en medewerkers te bundelen in een nieuwe GR ontstaat een sterke, wendbare en goed bestuurbare organisatie. Deze structuur biedt duidelijkheid, stabiliteit en een professionele ondersteuning van beide primaire taken.

8. *Wat willen we met de samenwerking bereiken?*

De samenwerking is gericht op het verbeteren van de kwaliteit, continuïteit en weerbaarheid van beide organisaties. Een gezamenlijke bedrijfsvoering maakt de organisatie robuuster en minder kwetsbaar. Daarnaast versterkt de samenwerking en nieuwe locatie de arbeidsmarktpositie: medewerkers krijgen meer ruimte voor ontwikkeling en de organisatie wordt aantrekkelijker als werkgever. Tot slot leidt de bundeling van krachten tot betere continuïteit en schaalvoordelen. Minder meerkosten op langere termijn zijn mogelijk.

9. *De nieuwe GR is een aanpassing van de huidige GR Veiligheidsregio Zeeland. Waarom wordt daarvoor gekozen?*

Hier is bewust voor gekozen omdat dit efficiënter is dan het oprichten van een geheel nieuwe GR. Aanpassen van de GR Veiligheidsregio Zeeland naar de nieuwe GR blijkt de beste oplossing omdat het de minste impact heeft op medewerkers van beide organisaties, o.a. vanwege het aantal vrijwilligers bij de VRZ. Nu hoeven alleen de medewerkers van de GGD over te gaan naar de nieuwe GR en blijven de medewerkers en vrijwilligers van de Veiligheidsregio Zeeland in de huidige GR. Daarnaast leidt het opheffen van twee GR-en tot meer kosten dan het wijzigen van de GR VRZ en opheffen GR GGD Zeeland.

10. *Welke wettelijke taken heeft de nieuwe GR straks?*

De nieuwe GR bundelt de taken van zowel GGD als Veiligheidsregio Zeeland. Dat betekent dat de nieuwe GR verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van alle taken uit zowel de Wpg als de Wvr. Een uitzondering vormt de taak Inkoop Jeugdzorg.

Deze taak valt nu onder de GGD, maar wordt vooralsnog niet opgenomen in de nieuwe GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland. De verantwoordelijkheid is beoogd mee te gaan naar de nieuwe GR Sociaal Domein.

11. Hoe verhoudt de nieuwe GR zich tot de GR Sociaal Domein?

Dit zijn twee verschillende gemeenschappelijke regelingen. De GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland voert taken uit op het gebied van veiligheid en gezondheid. De GR Sociaal Domein op het gebied van zorg, ondersteuning en participatie.

Vragen over de inrichting van de samengevoegde GR

12. Hoe ziet het bestuur van de nieuwe GR eruit?

Het bestuur van de nieuwe GR van GGD en Veiligheidsregio Zeeland bestaat uit een Algemeen Bestuur (AB), twee Bestuurscommissies (BC's) en een Dagelijks Bestuur (DB).

13. Wat is het Algemeen Bestuur (AB)?

Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan in deze samenwerking. In het AB zitten de dertien Zeeuwse burgemeesters. De WvR bepaalt dat alleen burgemeesters in het AB zitten. Om te zorgen dat de wethouders Publieke Gezondheid besluiten kunnen nemen over hun eigen portefeuille moet daarom iets geregeld worden. Het AB stelt daarom twee BC's in: één voor veiligheid en één voor publieke gezondheid. Het AB is verantwoordelijk voor de planning & control cyclus.

14. Wat zijn de Bestuurscommissies (BC's)?

De nieuwe GR kent twee BC's: een BC Veiligheid, bestaande uit de dertien burgemeesters en een BC Publieke Gezondheid, bestaande uit de dertien wethouders volksgezondheid. Deze commissies nemen binnen hun eigen domein inhoudelijke besluiten en doen dat zelfstandig binnen de kaders van de vastgestelde begroting.

15. Waarom is gekozen voor twee BC's?

Er is gekozen voor twee aparte BC's om te zorgen voor een heldere taakverdeling tussen wat het Algemeen Bestuur doet en de Bestuurscommissies doen. De taakverdeling is exact het zelfde voor Veiligheid als voor Gezondheid.

Door afzonderlijke bestuurscommissies in te stellen, blijven de taken en verantwoordelijkheden duidelijk gescheiden. Belangrijk uitgangspunt is dat de wethouders volksgezondheid zoveel mogelijk invloed houden op hun eigen beleidsterrein. De BC's krijgen besluitbevoegdheid binnen hun terrein. Zo neemt de BC Publieke Gezondheid zelf inhoudelijke besluiten, die vervolgens door de GGD worden uitgevoerd binnen de kaders van de vastgestelde begroting. De BC draagt verantwoordelijkheid voor het opvolgen van het beleid en de uitvoering hiervan.

16. Leiden twee BC's niet tot overlap?

De twee BC's leiden juist tot balans en een gelijke werkwijze tussen beide domeinen. De bestuurscommissies nemen besluiten binnen hun eigen taken, bevoegdheden en financiële kaders. De afstemming vindt plaats via het DB en de directie, waardoor overlap wordt voorkomen en beleid goed op elkaar blijft afgestemd.

17. Er is ook een BC Inkoop Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Hoe verhoudt deze BC zich tot de BC's Publieke Gezondheid en Veiligheid?

De BC IJZ is op dit moment onderdeel van GGD Zeeland. Voorzien wordt dat de taak Inkoop Jeugdzorg overgaat naar de nieuw te vormen GR Sociaal Domein.

In het verleden heeft de BC IJZ niet gewerkt zoals dat eigenlijk hoort. De lessen uit deze ervaring zijn betrokken in het vormgeven van de Bestuurscommissies Veiligheid en Publieke Gezondheid in deze regeling. Een van de voorbeelden is de uitwerking hoe de leden van Bestuurscommissies verantwoording afleggen en de colleges en gemeenteraden van informatie moeten voorzien. Daarmee wordt goed vastgelegd hoe gewerkt wordt in een Bestuurscommissie en ook wat een Bestuurscommissie wel en niet kan.

18. Waarom werken jullie niet met adviescommissies in plaats van BC's?

Een adviescommissie heeft alleen een adviserende rol, de besluiten moeten vervolgens worden genomen door het AB. In het AB van de nieuwe GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland zitten echter alleen burgemeesters. Als er met adviescommissies zou worden gewerkt, zouden de wethouders publieke gezondheid geen besluiten meer kunnen nemen binnen hun eigen domein. Dat betekent dat ze ook geen verantwoording meer kunnen afleggen over het beleid en de uitvoering van de GGD. In dat geval zouden vragen van raadsleden aan de wethouder moeten worden beantwoord door de burgemeester. Dat is onwenselijk: het zorgt voor onduidelijkheid en ondermijnt de politieke verantwoordelijkheid van de wethouders op het gebied van publieke gezondheid. Met de Bestuurscommissies behouden we de balans tussen de domeinen publieke gezondheid en veiligheid.

19. Hoe is het DB van de nieuwe GR samengesteld?

Het DB bestaat straks uit maximaal drie burgemeesters en maximaal 3 wethouders publieke gezondheid. Alle leden hebben stemrecht volgens het principe 'one (wo)man, one vote'. Deze samenstelling zorgt voor een evenwichtige vertegenwoordiging van zowel het veiligheidsdomein als het domein van publieke gezondheid.

20. Hoe wordt de besluitvorming en ambtelijke advisering binnen de nieuwe GR georganiseerd?

De besluitvorming volgt een gebalanceerde planning- en controlcyclus, waarin publieke gezondheid en veiligheid gelijke invloed hebben op de ontwerpbegroting en de verdere besluitvorming. De ambtelijke advisering wordt verzorgd door twee adviescommissies: één voor Publieke Gezondheid en één voor Veiligheid. Dit zijn dus ambtelijke commissies die de BC's inhoudelijk en financieel adviseren en klankbord zijn voor het bestuur.

21. Heeft de nieuwe bestuursinrichting consequenties voor de begrotingscyclus?

De besluitvorming over begroting en jaarrekening kent wettelijke termijnen. Daaraan gaat de nieuwe organisatie zich ook houden. De gemeenteraden krijgen uiterlijk 30 april de ontwerpbegroting en de conceptjaarrekening. Voor bijvoorbeeld de ontwerpbegroting wordt een concept eerst besproken in DB, en daarna in beide BC's. Dit betekent voor de organisatie en het bestuur van GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland dat zij het proces voor de begroting en jaarrekening tijdig moeten starten. De gemeenteraden krijgen de ontwerpbegroting en concept jaarrekening voor de wettelijke deadline en op de in Zeeland afgesproken wijze (conform VZG).

Vragen over de rol en taken van de gemeenteraden, burgemeesters en wethouders

22. Blijft de invloed van gemeenten behouden?

Ja, de gemeenteraden behouden hun democratische rol en controlerende bevoegdheden. Zij stellen via hun colleges kaders, beoordelen de begroting en houden toezicht op de uitvoering van de publieke taken binnen de nieuwe organisatie. In de nieuwe bestuurlijke inrichting is de verantwoording van de wethouders naar hun eigen raad expliciet vastgelegd. Wethouders volksgezondheid nemen zitting in de BC Publieke Gezondheid en besluiten daar over inhoudelijke onderwerpen binnen hun begrotingskader. Burgemeesters doen dat binnen de BC Veiligheid. Zowel de burgemeesters als de wethouders moeten hierover verantwoording afleggen aan de colleges en gemeenteraden. Zo blijven de raden kaderstellend en controlerend, met duidelijke invloed op de koers, prioriteiten en uitvoering van de nieuwe organisatie.

23. Hoe werkt het begrotingsproces?

Het begrotingsproces verandert niet wezenlijk ten opzichte van hoe dit nu bij de GGD en VRZ verloopt. De zienswijzeprocedure blijft ook in de nieuwe situatie bestaan, maar de route wordt iets anders.

- a. Het DB legt de ontwerpbegroting en beleidsvoornemens voor aan de Bestuurscommissies
- b. De Bestuurscommissies brengen een advies uit en het DB verwerkt deze adviezen.
- c. Het DB stuurt de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden om een zienswijze te geven.
- d. Als de gemeenteraden hun zienswijzen hebben ingediend, doet het DB een voorstel aan de beide Bestuurscommissies hoe met de zienswijzen om te gaan.
- e. Het DB verwerkt het advies van de Bestuurscommissies en laat aan de gemeenteraden weten hoe zij het Algemeen Bestuur voorstel met de zienswijzen om te gaan.
- f. Het Algemeen Bestuur stelt vervolgens de weging zienswijzen en de begroting vast.

24. Krijgt elke gemeente evenveel invloed in de nieuwe GR als nu?

Ja, de stemverhouding blijft zowel in het AB als in de BC's gelijk aan de huidige situatie, namelijk stemverhouding op basis van inwoneraantal.

25. Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over beleid, prestaties en financiën?

De nieuwe GR zorgt voor transparante en regelmatige informatievoorziening richting de gemeenteraden. Raadsleden ontvangen de ontwerpbegroting en jaarstukken, kunnen hun zienswijze geven en worden via hun college geïnformeerd over beleidsontwikkelingen en resultaten. Daarnaast worden rapportages, evaluaties en risicoverslagen gedeeld, zodat de raad haar controlerende rol goed kan blijven vervullen. De stukken van de BC's en het Algemeen Bestuur zijn openbaar en beschikbaar op de website van de organisatie. De agenda van het DB en de besluiten worden ook op de website bekendgemaakt. Naast dat de informatie actief wordt gedeeld kunnen de gemeenteraadsleden de eigen burgemeester en wethouder om aanvullende informatie vragen die zij voor het uitoefenen van hun taak nodig hebben.

26. Houden de gemeenten invloed op besluiten die geld kosten?

Ja, de BC's mogen alleen besluiten nemen die passen binnen de afgesproken begroting. Gaat het om extra uitgaven, dan wordt dit via een begrotingswijziging voor zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd.

27. Wat verandert er voor de rol van de raad tijdens en na de overgang naar de nieuwe GR?

Tijdens de overgang richting de nieuwe GR blijft de gemeenteraad via de colleges geïnformeerd over de stappen naar de nieuwe GR. Na de overgang blijft de rol van de raad hetzelfde: alle kaderstellende en controlerende instrumenten blijven voor de raden beschikbaar.

28. Als het AB bestaat uit burgemeesters, kunnen de wethouders straks sturen op publieke gezondheid?

Ja, in deze regeling besluiten wethouders samen over publieke gezondheid. De wethouders nemen over alle inhoudelijke onderwerpen van publieke gezondheid en Veilig Thuis de inhoudelijke besluiten. Deze besluiten kunnen de wethouders nemen zonder dat de burgemeesters deze besluiten op inhoud moeten bekrachtigen. Ook over de begroting besluiten de wethouders mee.

29. Kunnen de wethouders straks in de BC's de begroting vaststellen?

Nee, dat is wettelijk niet toegestaan, die bevoegdheid ligt bij het AB. In de regeling is wel geregeld dat de wethouders in de BC's de ontwerpbegroting van een zwaarwegend advies voorzien voordat deze ontwerpbegroting naar de gemeenteraden gaat voor zienswijze. Ook de weging van de zienswijzen wordt besproken in de beide BC's, voordat het AB de begroting vaststelt. Zo is de maximale invloed voor de wethouders publieke gezondheid vastgelegd.

30. Kan ik als raadslid mijn wethouder straks vragen stellen?

Ja, u kunt als raadslid de wethouder en de burgemeester vragen stellen over wat zij gaan doen en hebben gedaan en welke besluiten zij hebben genomen. Uw wethouder publieke gezondheid informeert uw raad actief over wat er in de BC publieke gezondheid speelt. U kunt al uw instrumenten als raadslid inzetten.

31. In de huidige GR VRZ staat de kostenverdeelsleutel opgenomen. Waarom niet in de nieuwe GR?

De kostenverdeelsleutels zijn niet in de GR opgenomen, maar worden opgenomen in een aparte (nog op te stellen) bijdrageregeling. Het uitgangspunt bij het opstellen van de bijdrageregeling is dat er geen herverdeeffecten tussen de gemeenten plaatsvinden. Dit betekent dat de bijdragen gebaseerd zijn op de huidige verdeling van de gemeentelijke bijdragen bij de GGD en de VRZ.

32. Hoe houdt de gemeenteraad grip op de kostenverdeelsleutel als deze niet in de GR is opgenomen?

In de ontwerpregeling GGD en VR Zeeland heeft het vaststellen van de bijdrageregeling twee voorwaarden meegekregen. Deze twee voorwaarden zorgen ervoor dat de positie van de gemeenteraden nauwelijks wijzigt.

Ten eerste, als de bijdrageregeling voor de GR GGD en VR Zeeland straks wordt opgesteld in de toekomst veranderd dient te worden, moet een concept daarvan voor zienswijzen aan de raden worden gestuurd. De zienswijzen van de raden worden meegenomen en gewogen in een definitief voorstel.

Ten tweede wordt u als gemeenteraad geïnformeerd over de weging van uw zienswijzen. Dit gebeurt voordat het Algemeen Bestuur de bijdrageregeling vaststelt. U kunt als raad en als raadslid uw lid van het Algemeen Bestuur hierover bevragen en ook een opdracht meegeven. Het Algemeen Bestuur moet de bijdrageregeling met twee derde meerderheid vaststellen.

33. Sluit deze GR volledig aan op het model van de VZG?

Waar mogelijk wordt aangesloten bij de door de VZG opgestelde richtlijnen, om consistentie en herkenbaarheid te waarborgen binnen het Zeeuwse bestuurlijke landschap.

34. Wordt in de GR GGD en VR Zeeland een raadsadviescommissie opgenomen?

In de notitie 'Samen kom je verder; gevolgen van wijziging Wgr 2022' wordt afgeraden te kiezen voor het instellen van een raadsadviescommissie (zie paragraaf 5.2). Onder andere vanwege de mogelijke rolonduidelijkheid van de commissie ten opzichte van het bestuur – vooral bij politieke afwegingen – , de tijdsbelasting voor raadsleden en het feit dat de samenstelling slechts in beperkte mate een afspiegeling vormt van de betrokken raden. Ook kan de betrokkenheid van de raadsadviescommissie in de voorbereidende fase van besluitvorming op gespannen voet komen te staan met de controlerende taak van gemeenteraden ten opzichte van gemeenschappelijke regelingen.

35. Hoe ziet het proces eruit voor de komende tijd?

Na de vaststelling van de ontwerp GR GGD en Veiligheidsregio Zeeland op 14 november jl wordt de ontwerpregeling via de colleges van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraden voorgelegd. De gemeenteraden kunnen hierover een zienswijze indienen. Vervolgens besluiten de AB-en van de GGD en de Veiligheidsregio Zeeland hoe zij met de ingediende zienswijzen omgaan. Dat kan leiden tot aanpassingen in de GR. De vergaderingen van de beide AB-en staan gepland op 27 februari 2026. Als beide AB-en daarna besluiten over de aangepaste regeling, wordt een definitief voorstel aan de raden voorgelegd.

De raden wordt dan gevraagd toestemming te verlenen aan hun college om met de wijziging in te stemmen. Na instemming van de gemeenteraad kan het college formeel besluiten tot het wijzigen van de GR VR Zeeland tot de GR GGD en VR Zeeland. Wanneer tenminste tweederde van de colleges heeft ingestemd kan de regeling worden gewijzigd.

36. Waarom is de zienswijzetermijn verlengd naar 12 weken?

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben gemeenteraden acht weken om een zienswijze in te dienen. Omdat de termijn samenvalt met de kerstperiode en sommige raden mogelijk meer tijd nodig hebben voor hun behandeling, is de periode met vier weken verlengd. De beide AB-en vinden het belangrijk dat de raden voldoende tijd hebben om de ontwerpregeling zorgvuldig te bespreken en een zienswijze te formuleren.